

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni javek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za izosmenstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

RAZPRAVA O MADŽARSKI TOŽBI V ŽENEVI

Danes bo svet Društva narodov določil poročevalca in način razprave — Madžari se že umikajo in žele — sporazum z Jugoslavijo

Ženeva, 1. junija. r. Danes se sestane svet Društva narodov, da na tajni seji razpravlja o pritožbi Madžarske proti Jugoslaviji »zaradi obmejnih incidentov«, ki da so jih zakrile jugoslovenske oblasti. Ker Madžarska doslej svoje tožbe ni umaknila, bo moral svet na svoji tajni seji določiti proceduro za obravnavo tega spora. Predvsem bo moral svet Društva narodov določiti poročevalca za javno sejo. Kakor se domneva, bo ta funkcija poverjena prvemu delegatu Španije Madariagi. Poročevalec mora pripraviti svoje poročilo za plenum sveta Društva narodov. Ker pa je sedanje izredno zasedanje, bo ta funkcija poverjena prvemu delegatu Španije Madariagi. Poročevalec mora pripraviti svoje poročilo za plenum sveta Društva narodov. Ker pa je sedanje izredno zasedanje, bo ta funkcija poverjena prvemu delegatu Španije Madariagi.

Madžarska je določila za svojega zastopnika šefa opozicijske stranke malih posestnikov narodnega poslanca Tibora Ekharda, ki je že v ponedeljek prispel v Ženevo. V razgovoru z jugoslovenskimi novinarji je Ekhard o tem

sporu izjavil: Žal mi je, da je prišlo do tega, ker je imel predsednik madžarske vlade Gömbös namen baš te dni podvzeti korake za izboljšanje odnosov med Madžarsko in Jugoslavijo. Madžarska vlada pa se je odločila za ta korak, ker ni mogla več čakati na rešitev obmejnih sporov. Madžarska vlada pa se je odločila za ta korak, ker ni mogla več čakati na rešitev obmejnih sporov. Madžarska vlada pa se je odločila za ta korak, ker ni mogla več čakati na rešitev obmejnih sporov.

Madžarsko in Jugoslavijo. V ostalem pa namerava Ekhard predlagati sestavo mešane jugoslovensko — madžarske komisije, ki naj bi razpravljala o vseh bodočih obmejnih sporih.

Znano je, da so se obmejni incidenti na madžarski meji v glavnem dogajali samo zaradi tega, ker so se na madžarski strani organizirale teroristične akcije proti Jugoslaviji in so tako jugoslovenski obmejni stražniki imeli v večini primerov posla z atentatorji ter tihotapci peklenjskih strojev, bomb, eksploziv in orožja. V takih primerih se pač ne more zahtevati od graničarjev, da bi vedeli, ali imajo posla z nevarnimi zločinci ali pa z nedolžnimi ljudmi, ki so po naključju zašli in prekoračili mejo. Vsega tega pa bi ne bilo, če bi bila Madžarska že svoječasno pristala na jugoslovenski predlog glede likvidacije dvolastniških posestev. Madžarska je to vse doslej odklanjala in tudi to odkriva pravi cilj madžarske tožbe, ki stremi na eni strani za tem, da omogoči v inozemstvu novo revizionistično akcijo, na drugi strani pa da prepreči likvidacijo dvolastniških posestev in tako pusti odprta vrata za nove obmejne incidente.

Trgovinska pogodba z Nemčijo

Pogodba je stopila danes v veljavo — Poleg povečanja izvoza obeta pogodba tudi znatno izboljšanje cen

Beograd, 1. junija. AA. Zastopnik ministra zunanjih zadev kmetijski minister g. dr. Kojić je poslal Narodnemu predstavništvu v razpravo zakonski predlog o trgovinski pogodbi, sklenjeni in podpisani v Beogradu 1. maja 1933 med kraljevino Jugoslavijo in republiko Nemčijo. Po skupu ministrskega sveta od 23. maja t. l. stopi omenjena trgovinska pogodba z Nemčijo začasno v veljavo 1. junija t. l.

Beograd, 1. junija. r. Danes stopi v veljavo nova trgovinska pogodba med Nemčijo, ki je bila podpisana 1. maja v Beogradu in ki bo šele naknadno ratificirana. S to trgovinsko pogodbo je zagotovljen Jugoslaviji izvoz v Nemčijo v vrednosti nad 1100 milijonov dinarjev, kar predstavlja dvakrat več, kakor pa je znašal naš izvoz v Nemčijo leta 1933. Za glavne agrarne pridelke bomo dobili še dovolj rentabilne cene, kar je v sedanjem času gotovo največje važnosti. Tako bo n. pr. cena pšenice za 24 dinarjev višja nego je bila doslej. Efekt te razlike znaša pri 5000 vagonih 26 milijonov, a pri koruzi 12 milijonov. Za 300 vagonov jaje bomo dobili skupno 30 milijonov več kakor po dosedanjih cenah. Za tobak bo plačala Nemčija pri toni 20 mark več kakor doslej. Skupni efekt tako povišanih cen za naš izvoz v Nemčijo bo znašal okrog 140 do 150 milijonov dinarjev.

Kar se tiče Nemčije, bo uživala ugodnosti in olajšave pri uvozu elektrotehničnih in kemičnih izdelkov. Jugoslavija se ni obvezala, da prevzame določeno količino nemškega blaga. Z olajšavami, ki jih je dala za naš uvoz, zlasti pa z ugodnejšimi cenami za najvažnejše agrarne pridelke stremi Nemčija za tem, da dvigne kupno moč našega prebivalstva, ker računa s tem, da kaže vsem industrijskim državam edino možen način za povečanje medsebojne izmenjave blaga med industrijskimi in agrarnimi državami.

S pogodbo, ki obsega 32 členov in koje besedilo objavljajo današnje »Službene Novine«, je urejen medsebojni promet blaga, obenem pa vsebuje določbe o medsebojnem tretiranju državljanov obeh držav glede naseljevanja in zaposlitve, nadalje pa tudi tranzitni in paroplovni promet. V posebnem dodatku so določene nemške carine za uvoz posameznih naših pridelkov, enako pa tudi jugoslovenske carine za uvoz nemškega blaga. Veterinarska konvencija obsega običajne določbe glede uvoza in tranzita živine in mesnih izdelkov. S to pogodbo je zlasti omogočen večji izvoz našega sadja, perutnine, konzerviranih rib, jaje in raznih zdravilnih zelišč. Carine za to blago so v primeri z dosedanjimi znatno znižane.

Izjalovljene intrige

Registriranje in objava balkanskega pakta in dodatnega protokola je nov dokaz miroljubnosti balkanske politike

Ženeva, 1. junija. r. Ob priliki sestanka razorožitvene konference so se sestali v Ženevi tudi zunanji ministri držav, ki so podpisale balkanski pakt, to so Jugoslavija, Rumunija, Turčija in Grčija. Na tem sestanku so sklenili, da čimprej registrirajo balkanski pakt pri Društvu narodov in da obenem s paktom registrirajo tudi dodatni protokol, ki doslej še ni bil objavljen. Takoj po izvršeni registraciji bo objavljen tudi ta protokol.

O tem protokolu je svetovni tisk že takoj po sklenitvi balkanskega pakta mnogo pisal. Znana je kampanja bivšega predsednika grške vlade Venizelosa baš zaradi tega, ker se je pripisovalo temu dodatnemu protokolu napačno in tendenciozno tolmačenje, kakor da bi bil ta protokol naprten proti interesom miru in da baje celo ni v skladu z duhom in paktom Društva narodov. Zato so se gg. Jevtić, Titulescu, Ruždić in Maksimos od-

ločili, da registrirajo tudi ta protokol pri Društvu narodov in da na ta način najbolj odločno zavrnejo vse one intrige, ki so se kovalle okrog balkanskega pakta in tega dodatnega protokola. Ko bo objavljen besedilo tega protokola, se bo videlo, da ni naperjen niti proti interesom balkanskih držav, niti proti idejam Društva narodov, marveč da je tudi ta protokol zgolj sredstvo, ki služi okrepitvi miru in jamstvo boljše bodočnosti balkanskih narodov. Sklep zunanjih ministrov, da se ta protokol objavi v celoti, je najbolj dokaz, da države, ki so sklenile balkanski sporazum, nimajo kaj skrivati pri izvajanju balkanske politike. Ta politika je docela v skladu z duhom pakta Društva narodov in njen široki pomen je baš v tem, da omogoča prijateljsko sporazumevanje tudi z nebalanskimi državami in z onimi, ki doslej niso pristopile k temu paktu.

Priprave za postavitve spomenika kralju Petru

Beograd, 1. junija. Odbor za postavitve spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju je imel v Beogradu 31. maja t. l. od 18. do 20. ure sejo v dvorani državnega sveta pod predsedstvom dr. Ninka Perića. Na seji so razpravljali in definitivno sprejeli pravila odbora, katerih načrt so izdelali dr. Dušan Subotić predsednik kasijskega sodišča, Srećko Tešić, predsednik glavne kontrole, Dragoljub Radojlović, predsednik državnega sveta in Ljuba Stefanović, odvjetnik. Razen tega so na seji razpravljali o nadaljnji organizaciji dela za zbiranje prispevkov za spomenik.

Zakon o mestnih občinah

Beograd, 1. junija r. V dvorani beograjske občine se je pričelo danes zasedanje Zveze jugoslovenskih mest. Na tej seji, ki jo predseduje zagrebški župan dr. Krbeč, bo Zveza mest zavzela svoje končnovaljavno stališče glede zakona o mestnih občinah. Ta zakon je sinodi definitivno odobrili ministri svet in je bil danes predložen Narodnemu predstavništvu v nadaljnjo postopanje. Seje Zveze mest se udeležujejo med drugimi ljubljanski župan dr. Puc, podžupan Jarc in mestni ravatelj Jančigaj.

Iz sodne službe

Beograd, 1. junija. r. Po lastni prošnji so postavljeni za sodnika okrožnega sodišča v Novem mestu Božidar Romih, dosedaj starešina sreskega sodišča v Novem mestu, in za sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani Ivan Brelih, starešina sreskega sodišča v Cerklju, in dr. Jakob Prešeren, starešina sreskega sodišča v škofji Loki.

Mary Pickford gre v politiko

Pariz, 1. junija. AA. Londonski »Daily Mail« prinaša danes vest iz Washingtona, da je znana ameriška filmska igralka Mary Pickfordova sklenila kandidirati na bližnjih parlamentarnih volitvah v USA na listi republikańske stranke. Republikańska stranka v Kaliforniji, pravi list, ki bo meseca avgusta t. l. določila svoje kandidate, je kandidaturu Mary Pickfordove sprejela zelo ugodno.

Huda suša v Rusiji

Mooskva, 1. junija. Vlada je objavila, da je v južnem delu Rusije silna suša uničila vse posetve, zaradi česar ni pričakovati niti najmanjše žetve. Zato se je v Rusiji zvišala cena kruha, in sicer črna na 30, belega na 60 kopejk.

Premestitev sedeža druge internacionale

Bruselj, 1. junija. Vodstvo II. socialistične internacionale, ki je zasedalo 27. in 28. maja, je sklenilo meseca aprila prihodnjega leta premestiti tajništvo II. internacionale iz Švice v kakšno drugo državo, kjer je življenjski standard nižji.

Razorožitvena konferenca bo danes mirno zaspala

Po današnji seji glavnega odbora bo zasedanje odgodelo za nedoločen čas

London, 1. junija. r. Angleški tisk napoveduje, da bo z današnjo sejo glavnega odbora razorožitvene konference končana razprava in seja odgodela, kar bi pomenilo po mnenju angleških krogov dejanski konec razorožitvene konference. Henderson si bo sicer pridržal pravico, da v danem trenutku ponovno skliče sejo glavnega odbora, vendar pa sodijo, da je ta trenutek tako oddaljen, da na ponovni sejanek razorožitvene konference ni niti računati. Angleška delegacija se bo, kakor pišejo današnji listi in kakor je v svojem sinočnem govoru napovedal tudi minister Eden, izjavila za tak zaključek razorožitvene konference, dočim sta Francija in Rusija odločno proti temu. Se zavzemata za nadaljevanje razorožitvenih pogajanj. Predlogu nevtralnih držav ne pripisujejo v angleških krogih nikakega pomena, ker menijo, da bi tak predlog na eni strani predvideval priznanje enakopravnosti Nemčije, kar je nesprejemljivo za Francijo, na drugi strani pa povečanje garancij varnosti, česar zopet Anglija ne more sprejeti. Celo »Times«, ki se je doslej stalno zavzemal za dosego kakršnegakoli razorožitvenega sporazuma, piše danes, da je ženevska konferenca na smrtni postelji. Pota Anglije in Francije v razorožitvenem vprašanju se po mnenju lista definitivno ločijo in An-

glij se slej ko prej prepričana, da je mogoče sporazum med Francijo in Nemčijo edino le na osnovi enakopravnosti in da bi bil tak sporazum za Francijo danes ugodnejši, kakor bo morda jutri. List svari Francijo, naj nikar ne računa s padcem sedanjega režima v Nemčiji.

Francija skrbi za lastno varnost

Pariz, 1. junija. r. Vojni minister je podal pred finančno komisijo poslaneke zbornice obširno poročilo o organizaciji obrambe na francoski meji proti Nemčiji, pri čemer je opravičeval prekoračenja nekaterih kreditov. Utrdila dela se bodo pospešeno nadaljevala, tako da bodo dokončana še v letu letošnjega leta. Finančna komisija je soglasno pritrdila izvajanje vojnega ministra, ki je naglašal tudi potrebo o izpolnitvi francoske oborožitve, da bi se na ta način preprečilo velike človeške žrtve. Na opombo socialistov je minister izjavil, da bi socialisti brez vsakega ugovora glasovali tudi za večje kredite, če bi jim bilo znano o nemškem oboroževanju to, kar je znano vojnemu ministru. Minister pa je pripravil objaviti te dokumente, če odbor to želi. Odbor je izrazil vojnemu ministru popolno zaupanje in odobril predlagane ukrepe.

Upor pariških opic

Pariz, 1. junija. AA. Včeraj je nastala prava vstaja med opicami tukajšnjega zoološkega vrta. Kakor bi se dogovorile, so druga za drugo preskočile več metrov visok zid in zbežale v vinskih gozd. Ko so čuvarji vinskih gozdov vrta odkrili beg svojih varovancev, so jih takoj začeli sledovati in se jim je po napornem preganjanju posrečilo pet upornikov ujeti, toda šestega ni bilo nikjer. Šele sredi so ga našli na vrhu predsedstva republike ravno v trenutku, ko je na nekem drevesu skrbno negoval svojo zunanost. Pariški »Matin« popisuje vse podrobnosti tega komičnega bega in duhovito pripominja, da je vodstvo zoološkega vrta begunce obsodilo vsakega na teden dni »samote«.

Velik protikomunistični proces v Nemčiji

Vratislava, 1. junija. Tu se je danes pričel eden izmed največjih veleizdajalskih procesov, kar jih pomnijo zadnja leta. Na obtožni klopi sedi 111 komunistov iz Zgornje Šlezije, zlasti iz mest Opla in Hindenburga. Obtoženi so, da so pripravljali zaroto zoper varnost države in da so skrivaj vzdrževali komunistične organizacije, čeprav je komunistična stranka izrecno prepovedana.

Premirje v Arabiji

Kairo, 1. junija. Iz Džede demantirajo kategorično vesti o nadaljevanju arabske vojne. Premirje je bilo podaljšano, ker je jemenski imam izjavil, da zaradi nepričakovanih težav za sedaj še ne more sprejeti vseh mirovnih pogojev, ki jih je postavil hedžaski kralj.

Občinske volitve v Bukarešti

Bukarešta, 1. junija. Pri občinskih volitvah v Bukarešti so bili povesod izvoljeni liberalci, razen v dveh volilnih okrajih, kjer so kandidati narodne kmetijske stranke dosegli razmeroma dobre uspehe. Liberalna stranka bo imela v občinskem svetu 72 zastopnikov, narodna kmetijska stranka pa 8. Volilna udeležba je bila slaba.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 2309.85 — 2321.21 Berlin 1330.69 — 1341.49, Bruselj 796.94 — 800.85, Curih 1106.35 — 1113.85, London 172.53 — 174.13, New York 3884.66 — 3812.92 Pariz 224.79 — 226.91, Praga 141.90 — 142.76 Trst 290.74 — 293.14 (premija 28.5 odst.)

INOZEMSKA BORZA.

Curih, 1. junija. Pariz 20.2825, London 15.60, New York 307.25, Bruselj 71.90, Milan 26.27, Madrid 42.05, Amsterdam 208.50, Berlin 120.25, Dunaj 57.20, Praga 141.90, Trst 290.74, Bukarešta 3.05.

Ogromne stavke v Ameriki

New York, 1. junija. Zedinjene države stojijo pred veliko stavko v kovinski, tekstilni in avtomobilski industriji, pri kateri bo udeleženi nad milijon delavcev in bo pomenila veliko škodo za vse gospodarsko življenje Amerike. Strokovne organizacije so za sedaj napovedale za ponedeljek generalno stavko v Ohio, ako se pogajanja v Toledu ne bodo končala uspešno. Predsednik Roosevelt je sam pokrenil akcijo za ureditev spora ter pozval v Belo hišo zastopnike organizacije za pobijanje brezposelnosti. Delavci zahtevajo ukinitev zaslišnih določb za celokupno kovinsko industrijo, ki so imele doslej neugodne posledice za delavstvo.

Gospodarske posledice hitlerjevkega terorizma

Dunaj, 1. junija. Predsednik državnega urada za propagando tujskega prometa dr. Straffella je izjavil novinarjem, da se je avstrijski tujski promet v zadnjem času zelo skril. Teroristični atentati narodnih socialistov in komunistov so v zadnjem času v izredni meri škodili tej panogi avstrijskega narodnega gospodarstva, ki je eden glavnih virov avstrijskih dohodkov. Če tujci tudi v bližnji sezoni ne pridejo v večjem številu v Avstrijo, bo avstrijsko gospodarstvo trpelo silno škodo in se bo težko izognilo resni finančni krizi.

